

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

«Затверджую»

Завідувач кафедри

(Михайлов А.М.)

«09»

06

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Глобальна економіка

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: *Менеджмент організацій і адміністрування (другий рівень (магістерський) вищої освіти)*

Факультет: *Економіки і менеджменту*

2020 – 2021 навчальний рік

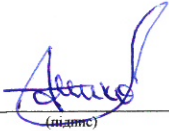
Робоча програма з *Глобальної економіки* для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Розробник:

к.е.н., ст. викладач кафедри менеджменту Могильна Л.М. (Л.М. Могильна)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «09» 06 2020 року № 12

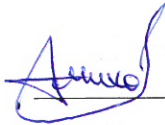
Завідувач кафедри
менеджменту _____

(А.М. Михайлов)
(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми
(_____)

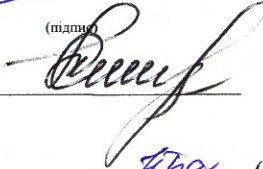

(А.М. Михайлов)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Декан факультету ЕіМ _____

(Н.І. Строченко)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____

(Ф. Баранець)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зарєстровано в електронній базі: дата: 14.07. 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Могильна Л.М., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4		<i>За вибором</i>	
Модулів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організації і адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 3		2020-2021-й	2020-2021-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>Підготовка рефератів</i>		Курс	
		1	1
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Лекції		
	2	1	
	Практичні, семінарські		
	30 год.	8 год.	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60 год.	104 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю:			
<i>Екзамен</i> <i>Екзамен</i>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/50 (60/60)

для заочної форми навчання - 13,3/86,7 (16/104)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Мета: формування у студентів системи знань щодо теоретичних засад глобалізації; розуміння умов і факторів становлення, механізмів функціонування глобалізації в господарській діяльності підприємства; надання універсального інструментарію для аналізу глобальних економічних явищ; усвідомлення своєї місії для прийняття збалансованих управлінських рішень у контексті загально цивілізаційного прогресу.

2.2. Завдання: вивчення природи, закономірностей та механізмів функціонування глобальних ринків; сучасних стратегій конкурентного лідерства глобальних корпорацій;

процесів і моделей регіоналізації в глобальних умовах; ресурсного потенціалу глобальної економіки; цивілізаційних вимірів глобальних процесів.

Вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	СК2

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Ідентифікувати проблеми в організації, що виникають у різних сферах діяльності (виробничій, соціально-економічній, інформаційній) та обґрунтовувати методи їх вирішення	ПРН 2
2	Проектувати ефективні системи управління організаціями	ПРН 3
3	Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї	ПРН 4
4	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	ПРН 7

3. Програма навчальної дисципліни

Затверджена Вченою Радою СНАУ

Протокол № 6 від 26.12.2017 р.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічна база становлення глобальної економіки

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації

Поняття «глобалізація». Загальна характеристика процесу глобалізації. Основні показники глобалізації. Ознаки глобалізації. Чинники глобалізації. Еволюція напрямків глобалізації. Форми прояву глобалізації. Етапи розвитку глобалізації. Еволюція концепцій глобалізації. Передумови глобалізації. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. Характеристика основних проблем глобалізації. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій. Концепція «архаїчної глобалізації». Критика прибічників «архаїчної глобалізації». Концепція глобалізації як сучасного економічного феномену. Концепція протоглобалістів. Концепція глобалізації як деякої позачасової властивості, що притаманна світовому суспільству (концепція Е. Азроянца).

Тема 2. Сучасна методологія глобалістики

Поняття «глобалістика». Основні етапи становлення глобалістики як галузі знань. Предмет глобалістики. Структура глобалістики. Основні задачі глобалістики. Концепції індустріального та постіндустріального суспільства. Теорія «суспільства ризику». Соціосинергетика. «Світ-системна» парадигма. Структурно-функціональний підхід у роботі із глобалістикою. Екологічна антропологія. Універсальний еволюціоналізм. Ноосферологічна концепція В. І. Вернадського. Поняття глобальних проблем сучасності. Соціокультурна еволюція людства: від локальних цивілізацій до загальнопланетарного суспільства. Генетичні та структурні причини виникнення глобальних проблем.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики

Класифікація шкіл сучасної глобалістики. Школа, що представляє концепцію «Межі зростання». Школа економічної соціології. Школа глобалістики, що представляє концепцію «Сталого розвитку». Школа універсального еволюціонізму в глобалістиці. Школа мітозу біосфер. Школа контрольованого глобального розвитку. Школа світ-системного аналізу. Міждисциплінарний підхід до концепцій глобалістики.

Тема 4. Становлення глобальної економіки

Картографія світу у новітньому гео економічному просторі. Традиційний підхід у дослідженні міжнародних економічних трансформацій. Гео економічний підхід до вивчення глобальної економіки. Принципи взаємодії національних економік із зовнішнім середовищем у глобальних умовах. Риси постіндустріальної цивілізаційної моделі як вищої техногенної фази світового розвитку. Гео економічний атлас світу. Національний економічний атлас. Геополітичний атлас. Закономірності функціонування глобальної економіки. Моделі-проекти глобального розвитку. Модель «систем, що саморозвиваються/самовідтворюються». Моделі світоустрою та глобальної еволюції.

Змістовий модуль 2. Особливості протікання сучасних глобальних економічних процесів

Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів

Однополярна глобалізація. Роль США в світовій економічній системі. Неоліберальна глобалізація. Класифікація цивілізацій за чотирма фазами економічного розвитку. Локальні цивілізації. процеси диференціації і взаємодії цивілізацій четвертого покоління. Геополітичний розріз. Соціокультурний розріз. Демографо-екологічний розріз. Технологічний розріз. Економічний розріз. Авангардні цивілізації. Цивілізації з приблизно середньосвітовим рівнем розвитку, які мають значний потенціал зростання, але недостатньо його використовують. Цивілізації з низьким рівнем економічного розвитку, що перебувають у стадії застою. Китайська цивілізація. Євразійська цивілізація. Тенденції економічної динаміки цивілізацій четвертого покоління на фоні глобалізації.

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації

Теоретичні моделі і сучасна практика глобальних трансформацій. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій. Противники глобалізації з лівого політичного флангу. Противники глобалізації з правого політичного флангу. Комунітаристи. Опір глобалізації з боку професійних союзів та культурних традиціоналістів. Основні напрями базових критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації. Перший напрям критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації, за яким вважається, що глобалізація специфічно інтегрує світ. Другий напрям, що ґрунтується на тому, що реалізація програми Вашингтонського консенсусу, яка активно нав'язувалася через посередництво США різноманітними фінансовими інститутами, ставила за мету загальмувати розвиток країн світової периферії. Скептична позиція П. Хірста та У. Томпсона Четвертий напрям критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації. П'ятий критичний напрям, що очолюється Я. Бхагваті, П. Крюгманом і Дж. Стігліцем. Шостий критичний напрям та його представники – американські ізоляціоністи на чолі з П. Бьюкененом. Співвідношення глобалізації з вестернізацією.

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій

Сутність глобальних економічних парадоксів. Базові глобальні парадокси, їх характеристика. Парадокс глобальної стратифікації. Феномен домашнього заміщення. Парадокс «Філдстайна – Хоріюка». Парадокс низької мобільності нетто-потоків капіталу. Парадокс дисоціації.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми

Сутність альтерглобалізму, його значення для розвитку глобалізації. Альтернативні моделі глобалізації. Основні види діяльності антиглобального руху. Цілі альтерглобалістського руху. Принципи антиглобалістів. Програми альтерглобалізму. Трансформістський напрям

альтерглобалізму. Руйнівний напрям альтерглобалізму. Внутрішні протиріччя антиглобального руху. Зовнішні протиріччя антиглобального руху. Геополітичні аспекти альтерглобалізму.

Змістовий модуль 3. Основні наслідки та значення поточних процесів, що відбуваються у глобальному економічному просторі

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність

Домінантні прогностичні сценарії глобального розвитку. Оптимістичні сценарії глобального розвитку. Песимістичні сценарії глобального розвитку. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. Приборкана глобалізація. Неоколоніалізм. Моральна глобалізація. Анархія як сценарій глобального розвитку. Глобалізація свідомості.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки

Держава як міжнародний актор. Трансформація регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації. Імперія як міжнародний актор. Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки. Основні стратегічні настанови корпоративних гравців на глобальній арені. Сучасна держава-нація. Міжнародні організації в системі регулювання глобальної економіки. Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Проблеми глобальної регулюючої системи.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації

Сутність стратегії, її формування. Теллурократія. Стратегії глобального розвитку світу. Таласократія. Американська атлантична лінія геополітики. Концепція дисконтинуальних поясів. Європейська лінія геополітики. Концепція уніполярності. Концепції країни-гегемона. Концепція глобального й антитерористичного уряду. Бі/триполярна система. Коаліції держав. Коаліція регіональних інтеграційних об'єднань. Поліполярна система. Перспективи автономізації. Глобальне громадянське суспільство.

Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір. Зовнішньоекономічна політика України. Участь України у міжнародних організаціях. Приєднання України до ЄС як стратегічна мета. Методологічні кроки гео економічного аналізу, прогнозування та оперування для України на сучасному етапі розвитку. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України: наслідки глобальної економічної кризи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усьо- го	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основні теоретичні засади глобальної економіки												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічна база становлення глобальної економіки												
Тема 1. Часові межі феномену глобалізації	13	4	4			5	10	2	-			8
Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	9	2	2			5	9	-	-			9
Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	13	4	4			5	10	-	2			8
Тема 4. Становлення глобальної економіки	9	2	2			5	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 1	44	12	12			20	38	2	2			34
Змістовий модуль 2. Особливості протікання сучасних глобальних економічних процесів												
Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	9	2	2			5	10	-	2			8
Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	9	2	2			5	10	2	-			8

Усього годин	62	16	16			30	58	4	4			50
Модуль 2. Особливості протікання, наслідки та значення сучасних глобальних економічних процесів												
Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій	9	2	2			5	9	-	-			9
Тема 8. Альтерглобалізм та його форми	9	2	2			5	11	-	2			9
Разом за змістовим модулем 2	36	8	8			20	40	2	4			34
Змістовий модуль 3. Основні наслідки та значення поточних процесів, що відбуваються у глобальному економічному просторі												
Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність	9	2	2			5	9	-	-			9
Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	13	4	4			5	11	2	-			9
Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації	9	2	2			5	11	-	2			9
Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	9	2	2			5	11	2	-			9
Разом за змістовим модулем 3	40	10	10			20	42	4	2			36
Усього годин	58	14	14			30	62	4	4			54
Усього годин	120	30	30			60	120	8	8			104

5. Темі та план лекційних занять для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації План 1. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій 2. Концепція «архаїчної глобалізації» 3. Концепція глобалізації як сучасного економічного феномену	2
2	Тема 2. Часові межі феномену глобалізації План 1. Концепція протогобалістів 2. Концепція глобалізації як позачасової властивості (концепція Е. Азроянца)	2
3	Тема 3. Сучасна методологія глобалістики План 1. Поняття «глобалістика». 2. Основні етапи становлення глобалістики як галузі знань 3 Структура глобалістики 4 Основні задачі глобалістики	2
4	Тема 4. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики План 1. Класифікація шкіл сучасної глобалістики 2. Концепція «Межі зростання»	2
5	Тема 5. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики План 1. Концепція «Сталого розвитку» 3. Школа економічної соціології	2
6	Тема 6. Становлення глобальної економіки План 1. Картографія світу у новітньому геоелектрономічному просторі 2. Риси постіндустріальної цивілізаційної моделі як вищої техногенної фази світового розвитку	2

	3. Геоекономічний, національний та геополітичний атласи світу	
7	Тема 7. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів План 1. Класифікація цивілізацій за чотирма фазами економічного розвитку 2. Процеси диференціації і взаємодії цивілізацій 4-го покоління 3. Тенденції економічної динаміки цивілізацій четвертого покоління на фоні глобалізації	2
8	Тема 8. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації План 1. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій 2. Основні напрями базових критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації	2
9	Тема 9. Парадоксальна природа глобальних трансформацій План 1. Сутність глобальних економічних парадоксів 2. Базові глобальні парадокси, їх характеристика	2
10	Тема 10. Альтерглобалізм та його форми План 1. Сутність альтерглобалізму, його значення для розвитку глобалізації 2. Основні принципи антиглобального руху 3. Програми альтерглобалізму	2
11	Тема 11. Глобальна економіка як прогностична реальність План 1. Домінантні прогностичні сценарії глобального розвитку 2. Оптимістичні сценарії глобального розвитку 3. Песимістичні сценарії глобального розвитку	2
12	Тема 12. Регулятивні механізми глобальної економіки План 1. Трансформація регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації 2. Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки 3. Міжнародні організації в системі регулювання глобальної економіки	2
13	Тема 13. Регулятивні механізми глобальної економіки План 1. Держава як міжнародний актор 2. Імперія як міжнародний актор 3. Сучасна держава-нація	2
14	Тема 14. Міжнародні стратегії глобалізації План 1. Сутність стратегії, її формування 2. Стратегії глобального розвитку світу	2
15	Тема 15. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації План 1. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір 2. Участь України у міжнародних організаціях 3. Методологічні кроки гео економічного аналізу, прогнозування та оперування для України на сучасному етапі розвитку	2
	Разом	30

5. Теми та план лекційних занять для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації План 1. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій 2. Концепція «архаїчної глобалізації» 3. Концепція глобалізації як сучасного економічного феномену 4. Концепція протогобалістів 5. Концепція глобалізації як позачасової властивості (концепція Е. Азроянца)	2
2	Тема 2. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації План 1. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій 2. Основні напрями базових критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації	2
4	Тема 3. Регулятивні механізми глобальної економіки План 1. Трансформація регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації 2. Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки 3. Міжнародні організації в системі регулювання глобальної економіки 4. Держава як міжнародний актор 5. Імперія як міжнародний актор 6. Сучасна держава-нація	2
4	Тема 4. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації План 1. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір 2. Участь України у міжнародних організаціях 3. Методологічні кроки геоекономічного аналізу, прогнозування та оперування для України на сучасному етапі розвитку	2
	Разом	8

6. Теми практичних занять для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації.	4
2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	2
3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	4
4	Тема 4. Становлення глобальної економіки	2
5	Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	2
6	Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	2
7	Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій	2
8	Тема 8. Альтерглобалізм та його форми	2
9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність	2
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	4
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації	2
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	2
	Разом	30

6. Теми практичних занять для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	2
2	Тема 2. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	2
3	Тема 3. Альтерглобалізм та його форми	2
4	Тема 4. Міжнародні стратегії глобалізації	2
	Разом	8

7. Самостійна робота для денної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації. План 1. Поняття «глобалізація». 2. Загальна характеристика процесу глобалізації. 3. Основні показники, ознаки та чинники глобалізації. 4. Еволюція напрямків глобалізації. 5. Форми прояву глобалізації. 6. Етапи розвитку глобалізації. 7. Еволюція концепцій глобалізації. 8. Передумови глобалізації. 9. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. 10. Характеристика основних проблем глобалізації 11. Виконання практичного завдання (реферат)	5
2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики План 1. Концепції індустріального та постіндустріального суспільства. 2. Теорія «суспільства ризику». 3. Соціосинергетика. 4. «Світ-системна» парадигма. 5. Структурно-функціональний підхід у роботі із глобалістикою. 6. Екологічна антропологія. 7. Універсальний еволюціоналізм. 8. Ноосферологічна концепція В. І. Вернадського. 9. Поняття глобальних проблем сучасності. 10. Соціокультурна еволюція людства: від локальних цивілізацій до загальнопланетарного суспільства. 11. Генетичні та структурні причини виникнення глобальних проблем.	5
3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики План 1. Школа універсального еволюціонізму в глобалістиці. 2. Школа мітозу біосфер. 3. Школа контрольованого глобального розвитку. 4. Школа світ-системного аналізу. 5. Міждисциплінарний підхід до концепцій глобалістики.	5

4	<p>Тема 4. Становлення глобальної економіки</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Традиційний підхід у дослідженні міжнародних економічних трансформацій. 2. Геоекономічний підхід до вивчення глобальної економіки. 3. Принципи взаємодії національних економік із зовнішнім середовищем у глобальних умовах. 4. Закономірності функціонування глобальної економіки. 5. Моделі-проекти глобального розвитку. 6. Модель «систем, що саморозвиваються/самовідтворюються». 7. Моделі світоустрою та глобальної еволюції. 	5
5	<p>Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль США в світовій економічній системі. 2. Неоліберальна глобалізація. 3. Геополітичний, соціокультурний, демографо-екологічний, технологічний та економічний розрізи. 4. Авангардні цивілізації. 5. Цивілізації з приблизно середньосвітовим рівнем розвитку, які мають значний потенціал зростання, але недостатньо його використовують. 6. Цивілізації з низьким рівнем економічного розвитку, що перебувають у стадії застою. 7. Китайська цивілізація. 8. Євразійська цивілізація. 	5
6	<p>Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні моделі і сучасна практика глобальних трансформацій. 2. Опір глобалізації з боку професійних союзів та культурних традиціоналістів. 3. Шість напрямів критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації, за яким вважається, що глобалізація специфічно інтегрує світ. 4. Співвідношення глобалізації з вестернізацією. 	5
7	<p>Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Парадокс глобальної стратифікації. 2. Феномен домашнього заміщення. 3. Парадокс «Філдстайна – Хоріюка». 4. Парадокс низької мобільності нетто-потоків капіталу. 5. Парадокс дисоціації. 	5
8	<p>Тема 8. Альтерглобалізм та його форми</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі альтерглобалістського руху. 2. Принципи антиглобалістів. 3. Трансформістський напрям альтерглобалізму. 4. Руйнівний напрям альтерглобалізму. 5. Внутрішні протиріччя антиглобального руху. 6. Зовнішні протиріччя антиглобального руху. 7. Геополітичні аспекти альтерглобалізму. 	5

9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність План 1. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. 2. Приборкана глобалізація. 3. Неоколоніалізм. 4. Моральна глобалізація. 5. Анархія як сценарій глобального розвитку. 6. Глобалізація свідомості.	5
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки План 1. Основні стратегічні настанови корпоративних гравців на глобальній арені. 2. Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. 3. Проблеми глобальної регулюючої системи.	5
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації План 1. Теллурократія та талассократія. 2. Американська атлантична лінія геополітики. 3. Концепція дисконтинуальних поясів. 4. Європейська лінія геополітики. 5. Концепція уніполярності. 6. Концепції країни-гегемона. 7. Концепція глобального й антитерористичного уряду. 8. Бі/триполярна система. 9. Коаліції держав. 10. Коаліція регіональних інтеграційних об'єднань. 11. Поліполярна система. 12. Перспективи автономізації. 13. Глобальне громадянське суспільство.	5
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації План 1. Приєднання України до ЄС як стратегічна мета. 2. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України: наслідки глобальної економічної кризи.	5
	Разом	60

7. Самостійна робота для заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації. План 1. Поняття «глобалізація». 2. Загальна характеристика процесу глобалізації. 3. Основні показники, ознаки та чинники глобалізації. 4. Еволюція напрямків глобалізації.	8

	<p>5. Форми прояву глобалізації. 6. Етапи розвитку глобалізації. 7. Еволюція концепцій глобалізації. 8. Передумови глобалізації. 9. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. 10. Характеристика основних проблем глобалізації.</p>	
2	<p>Тема 2. Сучасна методологія глобалістики План 1. Поняття «глобалістика». 2. Основні етапи становлення глобалістики як галузі знань 3. Структура глобалістики 4. Основні задачі глобалістики 5. Концепції індустріального та постіндустріального суспільства. 6. Теорія «суспільства ризику». 7. Соціосинергетика. 8. «Світ-системна» парадигма. 9. Структурно-функціональний підхід у роботі із глобалістикою. 10. Екологічна антропологія. 11. Універсальний еволюціоналізм. 12. Ноосферологічна концепція В. І. Вернадського. 13. Поняття глобальних проблем сучасності. 14. Соціокультурна еволюція людства: від локальних цивілізацій до загальнопланетарного суспільства. 15. Генетичні та структурні причини виникнення глобальних проблем.</p>	9
3	<p>Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики План 1. Класифікація шкіл сучасної глобалістики 2. Концепція «Межі зростання» 3. Школа універсального еволюціонізму в глобалістиці. 4. Школа мітозу біосфер. 5. Школа контрольованого глобального розвитку. 6. Школа світ-системного аналізу. 7. Міждисциплінарний підхід до концепцій глобалістики.</p>	8
4	<p>Тема 4. Становлення глобальної економіки План 1. Картографія світу у новітньому геоeкономічному просторі 2. Риси постіндустріальної цивілізаційної моделі як вищої техногенної фази світового розвитку 3. Геоeкономічний, національний та геополітичний атласи світу 4. Традиційний підхід у дослідженні міжнародних економічних трансформацій. 5. Геоeкономічний підхід до вивчення глобальної економіки. 6. Принципи взаємодії національних економік із зовнішнім середовищем у глобальних умовах. 7. Закономірності функціонування глобальної економіки. 8. Моделі-проекти глобального розвитку. 9. Модель «систем, що саморозвиваються/самовідтворюються». 10. Моделі світоустрою та глобальної еволюції.</p>	9

5	<p>Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація цивілізацій за чотирма фазами економічного розвитку 2. Процеси диференціації і взаємодії цивілізацій 4-го покоління 3. Тенденції економічної динаміки цивілізацій четвертого покоління на фоні глобалізації 4. Роль США в світовій економічній системі. 5. Неоліберальна глобалізація. 6. Геополітичний, соціокультурний, демографо-екологічний, технологічний та економічний розрізи. 7. Авангардні цивілізації. 8. Цивілізації з приблизно середньосвітовим рівнем розвитку, які мають значний потенціал зростання, але недостатньо його використовують. 9. Цивілізації з низьким рівнем економічного розвитку, що перебувають у стадії застою. 10. Китайська цивілізація. 11. Євразійська цивілізація. 	8
6	<p>Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій 2. Основні напрями базових критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації 3. Теоретичні моделі і сучасна практика глобальних трансформацій. 4. Опір глобалізації з боку професійних союзів та культурних традиціоналістів. 5. Шість напрямів критичних зауважень щодо протікання процесів глобалізації, за яким вважається, що глобалізація специфічно інтегрує світ. Співвідношення глобалізації з вестернізацією. 	8
7	<p>Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність глобальних економічних парадоксів 2. Базові глобальні парадокси, їх характеристика 3. Парадокс глобальної стратифікації. 4. Феномен домашнього заміщення. 5. Парадокс «Філдстайна – Хоріюка». 6. Парадокс низької мобільності нетто-потоків капіталу. 7. Парадокс дисоціації. 	9
8	<p>Тема 8. Альтерглобалізм та його форми</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність альтерглобалізму, його значення для розвитку глобалізації 2. Основні принципи антиглобального руху 3. Програми альтерглобалізму 4. Цілі альтерглобалістського руху. 5. Принципи антиглобалістів. 6. Трансформістський напрям альтерглобалізму. 7. Руйнівний напрям альтерглобалізму. 8. Внутрішні протиріччя антиглобального руху. 9. Зовнішні протиріччя антиглобального руху. 10. Геополітичні аспекти альтерглобалізму. 	9

9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність План 1. Домінантні прогностичні сценарії глобального розвитку 2. Оптимістичні сценарії глобального розвитку 3. Песимістичні сценарії глобального розвитку 4. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. 5. Приборкана глобалізація. 6. Неоколоніалізм. 7. Моральна глобалізація. 8. Анархія як сценарій глобального розвитку. 9. Глобалізація свідомості.	9
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки План 4. Основні стратегічні настанови корпоративних гравців на глобальній арені. 5. Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. 6. Проблеми глобальної регулюючої системи.	9
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації План 1. Сутність стратегії, її формування 2. Стратегії глобального розвитку світу 3. Теллурократія та таласократія. 4. Американська атлантична лінія геополітики. 5. Концепція дисконтинуальних поясів. 6. Європейська лінія геополітики. 7. Концепція уніполярності. 8. Концепції країни-гегемона. 9. Концепція глобального й антитерористичного уряду. 10. Бі/триполярна система. 11. Коаліції держав. 12. Коаліція регіональних інтеграційних об'єднань. 13. Поліполярна система. 14. Перспективи автономізації. 15. Глобальне громадянське суспільство.	9
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації План 3. Приєднання України до ЄС як стратегічна мета. 4. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України: наслідки глобальної економічної кризи.	9
	Разом	104

8. Індивідуальні завдання

1. Підготовка реферату за темами:

1. Глобалізація, її вплив на сучасну економіку
2. Глобалістика, етапи її становлення
3. Особливості сучасного етапу глобалістики
4. Базові концепції, які характеризують історичні рамки глобалізації
5. Школи сучасної глобалістики
6. Дихотомічна типологія «локальне / глобальне» у теоріях глобалістики
7. Трактатування терміна «глобалізація» у дослідженнях вчених-глобалістів
8. Дискурс віртуалізації у глобалістиці

9. Теоретична база сучасного глобалізму
10. Атлантична лінія геополітики, її теоретичне обґрунтування
11. Континенталізм і його теоретична база
12. Державно-політичні платформи, через які реалізується сучасний глобалізм
13. Становлення глобальної економіки
14. Геоекономічний атлас та його складові
15. Моделі сучасного світу та перспективи його еволюції
16. Вплив транснаціональних структур на розвиток сучасної світової економіки
17. Основні критичні зауваження процесу глобалізації
18. Соціальні і політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо глобальних трансформацій
19. Значення критики процесів глобальних трансформацій представниками різних соціально-політичних груп для розвитку глобальної економіки
20. Глобальні економічні парадокси, їх вплив на світову економіку
21. Парадокс глобальної стратифікації
22. Парадокс дисоціації
23. Феномен домашнього заміщення
24. Проблема регулювання сучасною світовою економікою
25. Державні механізми регулювання економіки в умовах глобалізації
26. Вплив метакорпорацій на процес економічного розвитку світу.
27. Міжнародні організації у системі регулювання світовою економікою
28. Інституційне середовище глобальної економіки
29. Інститут держави і його трансформація в умовах глобалізації
30. Феномен метакорпорацій у глобальній економіці
31. Місце міжнародних організацій в інституційному середовищі глобальної економіки
32. Значення стратегічного планування для ефективного функціонування економіки
33. Проблема стратегій розвитку у глобалістиці
34. Особливості стратегії таласократії в сучасному світі
35. Варіанти стратегій глобального розвитку світу
36. Феномен альтерглобалізму
37. Основні напрями альтерглобалізму
38. Місце альтерглобалізму у сучасній глобалістиці
39. Вплив антиглобалізму на процеси глобалізації
40. Характеристика сучасного етапу світового розвитку
41. Песимістичні сценарії глобального розвитку
42. Оптимістичні сценарії глобального розвитку
43. Варіанти найбільш реально прийнятних сценаріїв розвитку світу
44. Стратегія економічного розвитку України
45. Інтеграція України до глобального економічного простору
46. Зовнішньоекономічні відносини України та Європейського Союзу
47. Діяльності України у міжнародних економічних організацій

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
- 1.3. *Практичні*: практична робота, вправа.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Методи синтезу*
- 2.3. *Індуктивний метод*

2.4. *Дедуктивний метод*

2.5. *Традуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*

3.3. *Дослідницький*

3.4. *Репродуктивний*

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання – мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі столи, ділові ігри, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій)

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study, kahoot, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних та лабораторних заняттях;

- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;

- експрес-контроль під час аудиторних занять;

- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;

- виконання аналітично-розрахункових завдань;

- написання рефератів, есе, звітів;

- результати тестування;

- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;

- виробничі ситуації, кейси тощо.

4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання :

- навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

11. Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота												Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест - екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1 - 13 балів				Змістовий модуль 2 – 14 балів				Змістовий модуль 3 – 13 балів								С Р С
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	15	55 (40+15)	15	30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
4	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3					

11. Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота			Разом за модулі та СРС	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Модуль 1 – 20 балів	Модуль 2 – 20 балів	СРС			
			70 (40+30)	30	100
20	20	30			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Волченко Н.В., Могильна Л.М. «Глобальна економіка». Конспект лекцій з дисципліни для студентів ОС «Магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та ОП «Логістика». Суми, 2018. 68 с.

2. Волченко Н.В., Могильна Л.М. «Глобальна економіка». Методичні рекомендації для практичних занять та самостійного вивчення дисципліни для студентів ОС «Магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей: 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та ОП «Логістика». Суми, 2018. 64 с.

3. Волченко Н.В., Могильна Л.М. «Глобальна економіка». Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни для студентів ОС «Магістр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» та ОП «Логістика». Суми, 2018. 78 с.

4. Навчально-методичні матеріали на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1586>

13. Рекомендована література

Базова

1. Вдовенко Н.М, Богач Л.В., Гераймович В.Л., Кваша К.С., Павленко М.М. Глобальна економіка: Навчальний посібник. К.: НУБіП України, 2017. 319 с.

2. Глобальна економіка: навч. посіб. для студентів зі спеціальностей «Економіка», «Маркетинг», «Облік і оподаткування»/ за редакцією проф. С. І. Архієреєва. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2018. 192 с.

3. Кузьмін О.С., Пирог О.В., Литвин І.В. Глобальна економіка: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 300 с.

4. Липов В.В. Глобальна економіка: навчальний посібник: у 2 -х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 228 с.

5. Решетило В. П. Глобальна економіка: навч. посібник / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 167 с.

6. Радзівська С.О. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання. К.: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с.

7. Устенко А.О., Малинка О.Я. Глобальна економіка: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 100 с.

Допоміжна

1. Грінько І. М., Моїсеєнко Т.Є. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Глобальна економіка» для студентів спеціальностей 8.03050301 «Міжнародна економіка» та 8.03050201 «Економічна кібернетика». Факультет менеджменту та маркетингу. 2016. 42 с.
2. Григор'єв Г. С. Національні та міжнародні аспекти державного регулювання макроекономічного середовища. *Молодий вчений*. 2017. № 5. С. 546-555.
3. Довгаль О. В., Андрусів У.Я, Ткаліч О. В., Павленко О. С. Глобальна економіка: навч. посіб. Івано-Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019. 262 с.
4. Летуча О.В.Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Глобальна економіка» для студентів спеціальностей: 051 – економіка, 071 – облік і податкування, 072 – фінанси, банківська справа та страхування, 076 – підприємництво, торгівля та біржова діяльність (магістерський рівень). Дніпро: НМетАУ, 2018. 33 с.
5. Обозна А. О., Клімова М.В. Проблеми і перспективи економічного розвитку України в умовах євроінтеграції. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2017. № 3. С. 30-32.

14. Інформаційні ресурси

1. Міністерство закордонних справ України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua>
2. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/euroclubs/euroclubs_uk.htm.
3. Україна і світова організація торгівлі. URL: <http://wto.in.ua/index.php?get=14>
4. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <http://www.unido.org/>.
5. World Bank Group - Data & Research. URL: <http://econ.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTDEC/0,,menuPK:476823~pagePK:64165236~piPK:64165141~theSitePK:469372,00.html>

